

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10826 - Desenvolupament Infantil i Atenció Primerenca
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10826 - Desenvolupament Infantil i Atenció Primerenca
Crèdits	1 de presencials (25 hores) 2 de no presencials (50 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Mària Femenias Andreu maria.femenias@uib.es	19:30h	20:30h	Dijous	02/02/2015	31/07/2015	B-003
Sebastià Verger Gelabert s.verger@uib.es	12:00h	13:00h	Dimecres	01/09/2014	01/02/2015	B-104

Contextualització

Requisits

Competències

Específiques

- * CE1: Demostrar la capacitat de treballar en un equip interdisciplinari respectant la pluralitat de perspectives i el contrast d'opinions aportant idees que puguin optimitzar el propi treball..
- * CE3: Desenvolupar la capacitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica i el desenvolupament professional promovent projectes innovadors..
- * CE4: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar programes o serveis per a la atenció a la primera infància en contextos socioeducatius o socio-sanitaris..

Genèriques

- * CG1: Examinar críticament l'estat actual del coneixement i les interpretacions sobre la primera infància des d'una visió multidisciplinària, així com conèixer l'estat actual dels debats internacionals sobre aquesta qüestió..
- * CG2: Realitzar una anàlisi crítica, avaluar i sintetitzar idees noves i complexes..

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10826 - Desenvolupament Infantil i Atenció Primerenca
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. Fonamentació, objectius i serveis en l'Atenció Primerenca.
 - 1.1. Història de l'Atenció Primerenca.
 - 1.2. Bases i fonament teòric de l'Atenció Primerenca.
 - 1.3. Objectius de l'Atenció Primerenca.
 - 1.4. Serveis Psicopedagògics.
2. La perspectiva familiar de la discapacitat en Atenció Primerenca.
 - 2.1. Comunicació del diagnòstic.
 - 2.2. Control de les reaccions emocionals: fases, necessitats...
3. Revisió del desenvolupament motor, cognitiu i afectiu de l'infant de 0 a 6 anys.
 - 3.1. Del període prenatal al naixement a terme.
 - 3.2. Característiques evolutives dels infants de 0 a 6 anys.
4. Models d'intervenció en Atenció Primerenca.
 - 4.1. Àrees d'intervenció.
 - 4.2. Revisió d'alguns programes d'intervenció i casos pràctics.
 - 4.3. Descripció i anàlisi d'instruments per a l'avaluació.
 - 4.4. Investigacions entorn a l'Atenció Primerenca.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició i anàlisi dels continguts	Grup gran (G)	Es treballaran els diferents continguts a partir de l'exposició del professorat i la participació de l'alumnat. En la mesura del possible, considerem les classes teòrico-pràctiques.	15
Tutories ECTS	Tutories individuals i en petit grup	Grup petit (P)	Seguiment i orientació en el treball individual i en el treball en petit grup.	10

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10826 - Desenvolupament Infantil i Atenció Primerenca
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi i anàlisi dels continguts treballats	L'alumnat treballarà de forma individual i autònoma per aconseguir les competències establertes.	10
Estudi i treball autònom en grup	Projecte d'intervenció	Realització d'un treball interdisciplinar comú a vàries assignatures del mòdul 4.	40

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Exposició i anàlisi dels continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Es treballaran els diferents continguts a partir de l'exposició del professorat i la participació de l'alumnat. En la mesura del possible, considerem les classes teòrico-pràctiques.
Criteris d'avaluació	Participació activa en les sessions presencials i als debats al Fòrum.

Percentatge de la qualificació final: 0%

Tutories individuals i en petit grup

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Seguiment i orientació en el treball individual i en el treball en petit grup.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació en les tutories.

Percentatge de la qualificació final: 0%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10826 - Desenvolupament Infantil i Atenció Primerenca
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Estudi i anàlisi dels continguts treballats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	L'alumnat treballarà de forma individual i autònoma per aconseguir les competències establertes.
Criteris d'avaluació	Anàlisi, reflexió i autoavaluació sobre el que s'ha treballat i el que s'ha après.

Percentatge de la qualificació final: 60%

Projecte d'intervenció

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Realització d'un treball interdisciplinar comú a diverses assignatures del mòdul 4.
Criteris d'avaluació	Adequació metodològica del disseny del projecte d'intervenció.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Bassedas, E. i altres (2001). *Aprender i ensenyar a l'educació infantil*. Barcelona: Ed. Graó.
- Brazelton, T. B. i Greenspan S. I. (2005). *Las necesidades básicas de la infancia. Lo que cada niño o niña precisa para vivir, crecer y aprender*. Barcelona: Graó.
- Candel Gil, I. (Dir.) (1993). *Programa de Atención Temprana. Intervención en niños con Síndrome de Down y otros problemas de desarrollo*. Madrid: CEPE.
- Currículo Carolina. *Evaluación y ejercicios para bebés y niños pequeños con necesidades especiales*. TEA Ediciones.
- Gútiérrez Cuevas, P. (edit.) (2005). *Atención temprana. Prevención, detección e intervención del desarrollo (0-6 años) y sus alteraciones*. Madrid: Editorial Complutense.
- Milá, Mª G. y Mulas, F. (2005). *Atención temprana. Desarrollo infantil diagnóstico, trastornos e intervención*. Valencia: Promolibro.
- Sánchez Asín, A. (1997). *Atención Temprana. Programa de 0 a 3 años*. Barcelona: Cedecs Editorial.

Bibliografia complementària

- Adam, Cela, Codina, et al. (2003). *Emociones y Educación. Qué son y cómo intervenir desde la escuela*. Barcelona: Graó.
- Amiel-Tison, C. i Grenier, A. (1984). *Valoración neurológica del recién nacido y del lactante*. Barcelona: Masson.
- Arnaiz, V. (2005). *Día a día. El oficio de crecer*. Barcelona: Graó.
- Bower, T.G.R. (1983). *El desarrollo del niño pequeño*. Edit. Debate.
- Bowlby, J. (1999). *Vínculos afectivos: Formación, desarrollo y pérdida*. Madrid: Morata.
- Brazelton, T.B. (1989). *El saber del bebé*. Barcelona: Paidós.
- Brazelton, T. B. y Cramer, E.G. (1993). *La relación más temprana. Padres,*

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10826 - Desenvolupament Infantil i Atenció Primerenca
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- bebés y el drama del apego inicial. Barcelona: Paidós.
- Brazelton, T. B. y Nugent, J. K. (1997). Escala para la evaluación del comportamiento neonatal. Barcelona: Paidós.
- Brazelton, T. B. i Greenspan S. I. (2005). Las necesidades básicas de la infancia. Lo que cada niño o niña precisa para vivir, crecer y aprender. Barcelona: Graó.
- Buceta Candela, M. J. (1991). Manual teórico-práctico de atención temprana. Universidad de Santiago de Compostela.
- Buscaglia, L. (1990). Los discapacitados y sus padres. Buenos Aires: Emecé Editores.
- Bustos Barcos, M.C. (1988). Reeducción del habla y del lenguaje en el P.C. Madrid: CEPE.
- Candel Gil, I. (Dir.) (1993). Programa de Atención Temprana. Intervención en niños con Síndrome de Down y otros problemas de desarrollo. Madrid: CEPE.
- Corkille Briggs, D. (2004). El niño feliz. Su clave psicológica. Barcelona: Gedisa.
- Cunningham, C. (1990). El Síndrome de Down. Una introducción para padres. Barcelona: Paidós.
- Currículo Carolina. Evaluación y ejercicios para bebés y niños pequeños con necesidades especiales. TEA Ediciones.
- Fodor, E. i altres (2001). Todo un mundo de sensaciones. Pirámide.
- Giné, C. (coord.) (1997). Trastorns del desenvolupament i necessitats educatives especials. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Goldschmied, E. i Jackson, S. La Educación Infantil de 0 a 3 años. Ed.Morata.
- Horno Goicoechea, P. (2004). Eduquem l'afecte. Reflexions per a famílies, professorat, pediatres... Barcelona: Graó.
- Grupo de Atención Temprana (2000). Libro Blanco de la Atención Temprana. Madrid: Real Patronato de Prevención y de Atención a Personas con Minusvalía
- Illingworth, R.S. (1983). El desarrollo infantil en sus primeras etapas: normal y patológico. Barcelona: Ed. Médico-Técnica.
- Karmiloff-Smith, A. (1994). Más allá de la modularidad. Madrid: Alianza.
- Kaye, i Kenneth (1986). La vida mental y social del bebé. Cómo los padres crean personas. Madrid: Paidós.
- Malaguzzi, L. La Educación Infantil en Reggio Emilia. Octaedro. Rosa Sensat.
- Matas, S. et al. (1997). Estimulación Temprana de 0 a 36 meses. Buenos Aires: Lumen Humanitas.
- Mazet, P. i Stolern, S. (1990). Psicopatología de la primera infancia. Barcelona: Masson.
- Mehler, J. i Dupoux, E. (1992). Nacer sabiendo. Introducción al desarrollo cognitivo del hombre. Madrid: Alianza Editorial.
- Molina, L. i Jiménez, N. (1992). La escuela infantil: acción y participación. Barcelona: Paidós.
- National Center for Clinical Infant Programs (1998). Clasificación diagnóstica 0-3. Clasificación diagnóstica de la salud mental y los desórdenes en el desarrollo de la infancia y la niñez temprana. Barcelona: Paidós.
- Palacios, J., Marchesi, A. i Coll, C. (compilació) (1995). Desarrollo psicológico y Educación. Madrid: Alianza.
- Palou Vicens, S. (2004). Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia. Propuestas educativas. Barcelona: Graó.
- Paniagua, G. i Palacios, J. (2006). Educación Infantil. Respuesta educativa a la diversidad. Madrid: Alianza.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10826 - Desenvolupament Infantil i Atenció Primerenca
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- Papalia, D. i Wendkos, S. (1992). *Psicología del desarrollo: De la infancia a la adolescencia*. McGrawHill.
- Pikler, E. (1985). *Moverse en libertad. Desarrollo de la motricidad global*. Madrid: Narcea.
- Rapin, J. (1987). *Disfunción cerebral en la infancia*. Barcelona: Martínez Roca.
- Rodríguez, N. (2000). *Mi bebé es prematuro*. Barcelona: Grijalbo.
- Sánchez Asín, A. (2006). *¿Dejar hacer o aprender a vivir?* Ediciones Experiencia.
- Sánchez Asín, A. (1997). *Atención Temprana. Programa de 0 a 3 años*. Barcelona: Cedecs Editorial
- Sánchez Asín, A. (1993). *Necesidades educativas e intervención psicopedagógica*. Barcelona: PPU
- Salvador, J. (1989). *La estimulación precoz en la educación especial*. Barcelona: CEAC
- Sansalvador, J. (1998). *Estimulación precoz en los primeros años de vida*. Barcelona: CEAC
- Scheider, V. (1998). *Masaje infantil. Guía práctica para la madre y el padre*. Barcelona: Medici.
- Sheridan, M.D. (1999). *Desde el nacimiento hasta los 5 años. Proceso evolutivo, desarrollo y progresos infantiles*. Madrid: Narcea
- Thió de Pol, C. (2003). *Entre pares i fills*. Barcelona: Barcanova
- Trianes, M.V. y Gallardo, J.A. (1998). *Psicología de la Educación y del Desarrollo*. Madrid: Pirámide
- Vidal Lucena, M. y Díaz Curiel, J. (1997). *Atención temprana. Guía Práctica para la estimulación del niño de 0 a 3 años*. Madrid: CEPE
- Villa, I. et al. (1992). *Desarrollo y estimulación del niño durante los tres primeros años de su vida*. Pamplona: Emsa
- Von Tetzcher, S. i Martinsen, H. (1993). *Introducción a la enseñanza de signos y al uso de ayudas técnicas para la comunicación*. Madrid: Visor
- Winnicott, D. W. (1999). *Conozca a su hijo*. Barcelona: Paidós

